

OKVIRNI SPORAZUM
med Evropsko unijo in njenimi članicami na eni strani ter Avstralijo na drugi strani

EVROPSKA UNIJA, v nadaljnjem besedilu: Unija,

in

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BOLGARIJA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANIJA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA HRVAŠKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MADŽARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

ROMUNIJA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

države članice Evropske unije, v nadaljnjem besedilu: države članice,

na eni strani ter

AVSTRALIJA,

na drugi strani,

v nadaljnjem besedilu: pogodbenici, STA SE –

OB UPOŠTEVANJU skupnih vrednot ter tesnih zgodovinskih, političnih, gospodarskih in kulturnih vezi;

POZDRAVLJAJOČ napredek, dosežen pri razvoju njunih dolgotrajnih in vzajemno koristnih odnosov s sprejetjem Skupne izjave o odnosih med Evropsko unijo in Avstralijo dne 26. junija 1997 ter izvajanje Agende za sodelovanje iz leta 2003;

OB PRIZNAVANJU okrepljenih odnosov in sodelovanja med Avstralijo in Unijo od sprejetja Okvirnega sporazuma o partnerstvu med Unijo in Avstralijo 29. oktobra 2008;

OB PONOVI POTRĐITVI zavezanosti namenom in načelom Ustanovne listine Združenih narodov ter krepitvi vloge Združenih narodov (ZN);

OB PONOVI POTRĐITVI zavezanosti demokratičnim načelom in človekovim pravicam, kot so določene v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah in drugih mednarodnih instrumentih o človekovih pravicah, ter načelom pravne države in dobrega javnega upravljanja;

OB POUČENJU celovitosti svojih odnosov in pomena zagotavljanja skladnega okvira za spodbujanje razvoja teh odnosov;

OB IZRAŽANJU skupne volje, da svoje odnose nadgradita v okrepljeno partnerstvo;

OB POTRĐITVI skupne želje, da okrepi in nadalje razvijata politični dialog in sodelovanje;

ODLOČENI, da bosta utrdili, poglobili in diverzificirali sodelovanje na področjih skupnega interesa na dvostranski, regionalni in globalni ravni v svojo skupno korist;

OB IZRAŽANJU zavezanosti vzpostavitvi okolja, ki bo bolj spodbujalo dvostransko trgovino in naložbe;

OB IZRAŽANJU pripravljenosti za okrepitev sodelovanja na področju pravosodja, svobode in varnosti;

OB PRIZNAVANJU vzajemnih koristi okrepljenega sodelovanja na področju izobraževanja, kulture, raziskav in inovacij;

OB PRIZNAVANJU želje po spodbujanju gospodarske, socialne in okoljske razsežnosti trajnostnega razvoja;

NA PODLAGI sporazumov, ki sta jih sklenili Unija in Avstralija, zlasti v zvezi z znanostjo, zračnim prevozom, vinom, varnostjo tajnih podatkov, postopki ugotavljanja skladnosti za industrijske izdelke in izmenjavo podatkov o potnikih v zračnem prometu;

OB UGOTAVLJANJU, da v primeru, ko se pogodbenici odločita, da v okviru tega sporazuma skleneta posebne sporazume na področju svobode, varnosti in pravice, ki naj bi jih Unija sklenila na podlagi naslova V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, določbe takih prihodnjih posebnih sporazumov ne bi zavezovali Združenega kraljestva in/ali Irske, razen če Unija skupaj z Združenim kraljestvom in/ali Irsko glede na njune prejšnje dvostranske odnose Avstralijo uradno obvesti, da sta Združeno kraljestvo in/ali Irsko postala zavezana takim sporazumom kot del Unije v skladu s Protokolom št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije. Podobno velja, da vsi naknadni notranji ukrepi Unije, ki bi bili sprejeti v skladu z zgoraj omenjenim naslovom V, Združenega kraljestva in/ali Irske ne bi zavezovali k izvajanju tega sporazuma, razen če uradno sporočita, da želita sodelovati pri takšnih ukrepih ali jih sprejeti v skladu s Protokolom št. 21. Prav tako se ugotavlja, da bi taki prihodnji sporazumi ali naknadni notranji ukrepi Unije spadali na področje uporabe Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen navedenima pogodbama –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

NASLOV I

NAMEN IN PODLAGA SPORAZUMA

Člen 1

Namen Sporazuma

1. Namen tega sporazuma je:
 - (a) okrepiti partnerstvo med pogodbenicama;
 - (b) zagotoviti okvir za spodbujanje in pospeševanje sodelovanja na številnih področjih skupnega interesa ter
 - (c) spodbujati sodelovanje, da bi poiskali rešitve za regionalne in globalne izzive.
2. V tem okviru pogodbenici potrjujeta zavezanost okrepitvi političnega dialoga na visoki ravni in ponovno potrjujeta skupne vrednote in načela, ki so podlaga za njune dvostranske odnose in sodelovanje.

Člen 2

Podlaga za sodelovanje

1. Pogodbenici soglašata, da bosta okrepili strateške odnose ter sodelovanje na dvostranski, regionalni in globalni ravni na podlagi skupnih vrednot in interesov.
2. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezanost demokratičnim načelom, človekovim pravicam in temeljnim svoboščinam ter pravni državi in dobremu javnemu upravljanju. Spoštovanje demokratičnih načel ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot so določene v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah ter izražene v Mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah in Mednarodnem paktu o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter drugih mednarodnih instrumentih o človekovih pravicah, ki sta jih pogodbenici ratificirali ali sta k njim pristopili, ter spoštovanje načela pravne države, je temelj notranje in mednarodne politike obeh pogodbenic in predstavlja pomemben del tega sporazuma.
3. Pogodbenici potrjujeta močno podporo Ustanovni listini ZN in skupnim vrednotam, ki so izražene v njej.
4. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezanost spodbujanju trajnostnega razvoja in gospodarske rasti, prispevanju k doseganju mednarodno dogovorjenih razvojnih ciljev in sodelovanju pri obravnavi svetovnih okoljskih izzivov, vključno s podnebnimi spremembami.
5. Pogodbenici poudarjata skupno zavezanost celovitosti svojih dvostranskih odnosov ter ohranjanju splošne skladnosti v tem pogledu na podlagi tega sporazuma.
6. Izvajanje tega sporazuma temelji na načelih dialoga, vzajemnega spoštovanja, enakovrednega partnerstva, soglasja in spoštovanja mednarodnega prava.

NASLOV II

POLITIČNI DIALOG IN SODELOVANJE PRI ZUNANJEPOLITIČNIH IN VARNOSTNIH VPRAŠANJIH

Člen 3

Politični dialog

1. Pogodbenici soglašata, da bosta okrepili redni politični dialog.
2. Cilj političnega dialoga je:
 - (a) spodbujanje razvoja dvostranskih odnosov ter
 - (b) krepitev skupnih pristopov pogodbenic in opredelitev obsega sodelovanja pri regionalni in globalnih izzivih in vprašanjih.

3. Dialog med pogodbenicama poteka v naslednjih oblikah:
 - (a) posvetovanja, srečanja in obiski na ravni voditeljev, ki potekajo, kadar pogodbenici menita, da je to potrebno;
 - (b) posvetovanja, srečanja in obiski na ministrski ravni, vključno s posvetovanji na nivoju zunanjih ministrov, ter ministrska srečanja o trgovini in drugih vprašanjih, ki jih določita pogodbenici, ki so organizirani, kadar in kjer se dogovorita pogodbenici;
 - (c) redna srečanja visokih uradnikov, na katerih se po potrebi razpravlja o dvostranskih vprašanjih, zunanji politiki, mednarodni varnosti, boju proti terorizmu, trgovini, razvojnem sodelovanju, podnebnih spremembah in drugih vprašanjih, ki jih določita pogodbenici;
 - (d) sektorski dialogi o vprašanjih skupnega interesa ter
 - (e) izmenjave delegacij in drugi stiki med parlamentom Avstralije in Evropskim parlamentom.

Člen 4

Zavezanost demokratičnim načelom, človekovim pravicam in pravni državi

Pogodbenici soglašata, da bosta:

- (a) spodbujali temeljna načela v zvezi z demokratičnimi vrednotami, človekovimi pravicami in pravno državo, tudi na multilateralnih forumih;
- (b) sodelovali pri dejanskem spodbujanju demokratičnih načel, človekovih pravic in pravne države, tudi v tretjih državah, in jih po potrebi koordinirali;
- (c) spodbujali vzajemno udeležbo pri svojih prizadevanjih za spodbujanje demokracije, tudi z vzpostavitvijo ureditve za spodbujanje udeležbe v misijah za opazovanje volitev.

Člen 5

Obvladovanje kriz

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezanost sodelovanju pri spodbujanju mednarodnega miru in stabilnosti.
2. V ta namen bosta proučili možnosti za usklajevanje dejavnosti kriznega upravljanja, vključno z morebitnim sodelovanjem v operacijah za krizno upravljanje.
3. Pogodbenici si prizadevata za sklenitev Sporazuma med Evropsko unijo in Avstralijo o vzpostavitvi okvira za sodelovanje Avstralije v evropskih operacijah za krizno upravljanje.

Člen 6

Preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje

1. Pogodbenici menita, da širjenje orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev, tako med državnimi kakor nedržavnimi akterji, pomeni eno od najresnejših groženj mednarodni stabilnosti in varnosti.
2. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali in prispevali k boju proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev prek polnega izvajanja svojih obveznosti v okviru mednarodnih sporazumov o razorožitvi in neširjenju ter drugih relevantnih sporazumov, ki sta jih ratificirali ali sta pristopili k njim. Pogodbenici soglašata, da je ta določba bistven element tega sporazuma.
3. Pogodbenici tudi soglašata, da bosta sodelovali in prispevali k preprečevanju širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev, in sicer bosta:
 - (a) sprejeli vse potrebne ukrepe za podpis, ratifikacijo ali pristop k vsem relevantnim mednarodnim instrumentom, kar je primerno, in njihovo polno izvajanje ter spodbujanje takih instrumentov;

- (b) vzdrževali učinkovit sistem za nadzor nacionalnega izvoza, s pomočjo katerega se bosta nadzorovala izvoz in tranzit blaga, povezanega z orožjem za množično uničevanje, vključno z nadzorom končne uporabe orožja za množično uničevanje v zvezi s tehnologijami z dvojno rabo, in del katerega so tudi učinkovite sankcije za kršitve nadzora izvoza;
 - (c) spodbujali izvajanje vseh relevantnih resolucij Varnostnega sveta ZN;
 - (d) sodelovali v večstranskih forumih in režimih za nadzor izvoza za spodbujanje neširjenja orožja za množično uničevanje;
 - (e) sodelovali v in koordinirali dejavnosti ozaveščanja v zvezi s kemično, biološko, radiološko in jedrsko varnostjo, zaščito, neširjenjem orožja in sankcijami ter
 - (f) si izmenjevali relevantne informacije o ukrepih, sprejetih na podlagi tega člena, če je to ustrezno in v skladu z njunimi pristojnostmi.
4. Pogodbenici soglašata, da bosta vzdrževali reden politični dialog, ki bo spremljal in utrjeval te elemente.

Člen 7

Osebnost in lahko orožje ter drugo konvencionalno orožje

1. Pogodbenici se zavedata, da nedovoljena proizvodnja, prenos in dajanje v obtok osebnega in lahkega orožja in streliva zanj ter pretirano kopičenje, slabo upravljanje, neustrezno zavarovane zaloge in nenadzorovano širjenje tega orožja še naprej resno ogrožajo mednarodni mir in varnost.
2. Pogodbenici soglašata, da bosta upoštevali in v celoti izpolnjevali svoje obveznosti glede nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem in strelivom zanj v okviru veljavnih mednarodnih sporazumov, ki so jih ratificirale ali k njim pristopile Avstralija in Unija in/ali države članice, in sicer v skladu s svojimi pristojnostmi in resolucijami Varnostnega sveta ZN.
3. Pogodbenici priznavata pomen notranjih sistemov nadzora pri prenosu konvencionalnega orožja v skladu z veljavnimi mednarodnimi standardi. Pogodbenici priznavata, da je treba tak nadzor izvajati odgovorno, kot prispevek k mednarodnemu in regionalnemu miru, varnosti in stabilnosti ter zmanjševanju trpljenja ljudi, pa tudi preprečevanju širjenja konvencionalnega orožja.
4. Pogodbenici se v tej zvezi zavezujeta, da bi bosta prizadevali za dosledno izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem in sodelovali v okviru te pogodbe, tudi pri spodbujanju univerzalizacije in doslednega izvajanja te pogodbe s strani vseh držav članic ZN.
5. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta sodelovali in zagotavljali usklajevanje, dopolnjevanje in sinergije v svojih prizadevanjih za spopadanje z nezakonito trgovino z osebnim in lahkim orožjem in strelivom zanj na globalni, regionalni in podregionalni ravni, da bi zagotovili učinkovito izvajanje embarga na orožje, ki ga je sprejel Varnostni svet ZN v skladu z Ustanovno listino ZN.

Člen 8

Huda kazniva dejanja mednarodnih razsežnosti in Mednarodno kazensko sodišče

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta, da najhujša kazniva dejanja, ki zadevajo mednarodno skupnost kot celoto, ne smejo ostati nekaznovana, in da bi bilo treba njihov učinkovit pregon zagotoviti z ukrepi na bodisi nacionalni bodisi mednarodni ravni, tudi z vključitvijo Mednarodnega kazenskega sodišča.
2. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali pri spodbujanju ciljev Rimskega statuta, tako da bosta:
 - (a) še naprej sprejemali ukrepe za izvajanje Rimskega statuta ter proučili ratifikacijo in izvajanje povezanih instrumentov (na primer Sporazuma o privilegijih in imunitetah Mednarodnega kazenskega sodišča);

- (b) še naprej spodbujali vsesplošen pristop k Rimskemu statutu, vključno z izmenjavo izkušenj z drugimi državami pri sprejetju ukrepov, ki so potrebni za njegovo ratifikacijo in izvajanje, ter
- (c) varovali celovitost Rimskega statuta z zaščito njegovih temeljnih načel, tudi tako, da ne bosta sklepali sporazumov o neizročanju (poznani tudi kot sporazumi iz člena 98) s tretjimi državami in k temu spodbujali tudi druge.

Člen 9

Sodelovanje na področju boja proti terorizmu

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta pomen preprečevanja in boja proti terorizmu ob polnem spoštovanju pravne države in človekovih pravic ter v skladu z veljavnim mednarodnim pravom, vključno z Ustanovno listino ZN, mednarodnimi konvencijami proti terorizmu, relevantnimi resolucijami Varnostnega sveta ZN, begunskim pravom in mednarodnim humanitarnim pravom.
2. V tem okviru in ob upoštevanju globalne protiteroristične strategije ZN, ki je vključena v Resolucijo Generalne skupščine ZN št. 60/288 z dne 8. septembra 2006, in njenih pregledov izvajanja pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali pri preprečevanju in zatiranju terorizma, in sicer bosta:
 - (a) izmenjevali informacije o terorističnih skupinah in njihovih podpornih mrežah v skladu z mednarodnim in nacionalnim pravom;
 - (b) izmenjevali mnenja o sredstvih in metodah, ki se uporabljajo za boj proti terorizmu, vključno s tehničnimi področji in usposabljanjem, ter izkušnje v zvezi s preprečevanjem terorizma;
 - (c) opredelili področja, kjer naj bi v prihodnje potekalo sodelovanje, tudi pri preprečevanju novačenja in radikalizacije ter financiranja terorizma in prek partnerstev s tretjimi državami;
 - (d) kjer je izvedljivo in ustrezno, podpirali regionalne pobude za sodelovanje na področju kazenskega pregona v boju proti terorizmu na podlagi polnega spoštovanja človekovih pravic in pravne države;
 - (e) sodelovali pri utrjevanju mednarodnega soglasja o boju proti terorizmu in njegovemu normativnemu okviru ter si prizadevali za dogovor o splošni konvenciji o mednarodnem terorizmu;
 - (f) spodbujali sodelovanje med državami članicami ZN za učinkovito izvajanje Globalne strategije ZN za boj proti terorizmu z vsemi primernimi sredstvi ter
 - (g) izmenjevali dobre prakse v zvezi z varstvom človekovih pravic v boju proti terorizmu.
3. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezanost sodelovanju, kjer je primerno, da bi drugim državam, ki potrebujejo vire in strokovno znanje za preprečevanje terorističnih dejavnosti in odgovor nanje, zagotovili pomoč pri izgradnji zmogljivosti na področju boja proti terorizmu.
4. Pogodbenici soglašata, da bosta tesno sodelovali v okviru globalnega foruma za boj proti terorizmu in njegovih delovnih skupin.
5. Pogodbenici soglašata, da bosta vzdrževali reden dialog o boju proti terorizmu na ravni uradnikov.

Člen 10

Sodelovanje v regionalnih in mednarodnih organizacijah

Pogodbenici se zavezujejo, da bosta sodelovali z izmenjavo mnenj in po potrebi usklajevanjem stališč v mednarodnih in regionalnih organizacijah in forumih, vključno z ZN in njihovimi specializiranimi agencijami, Svetovno trgovinsko organizacijo (STO), skupino G-20, Odborom za finančno stabilnost, Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), Skupino Svetovne banke, regionalnimi razvojnimi bankami, azijsko-evropskim srečanjem (ASEM), Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), regionalnim forumom ASEAN, Forumom pacifiških otokov in Sekretariatom pacifiške skupnosti.

Člen 11

Mednarodna varnost in kibernetški prostor

Pogodbenici se zavedata pomena sodelovanja in izmenjave mnenj na področju mednarodne varnosti in kibernetškega prostora, vključno s pravili vedenja in uporabo mednarodnega prava v kibernetškem prostoru, pripravo ukrepov za izgradnjo zaupanja in gradnjo zmogljivosti.

NASLOV III

SODELOVANJE NA PODROČJU SVETOVNEGA RAZVOJA IN HUMANITARNE POMOČI

Člen 12

Razvoj

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezanost prispevanju k trajnostni gospodarski rasti in zmanjševanju revščine, krepitvi sodelovanja pri mednarodnem razvoju ter spodbujanju učinkovitosti pomoči in razvoja s posebnim poudarkom na izvajanju na državni ravni.
2. Pogodbenici priznavata pomen sodelovanja, da bi zagotovili večji učinek, doseg in vpliv razvojnih dejavnosti.
3. V ta namen pogodbenici soglašata, da bosta:
 - (a) vzdrževali reden političen dialog o razvojnem sodelovanju;
 - (b) izmenjevali mnenja in po potrebi usklajevali stališča o razvojnih vprašanjih v regionalnih in mednarodnih forumih za spodbujanje vključujoče in trajnostne rasti za človekov razvoj;
 - (c) izmenjevali informacije o svojih razvojnih programih in po potrebi usklajevali prizadevanja v državi, da bi povečali njihov učinek na trajnostno gospodarsko rast in zmanjšanje revščine s spodbujanjem sinergij med svojimi programi, izboljšanjem delitve dela in spodbujanjem učinkovitosti na terenu, ter
 - (d) po potrebi druga za drugo izvajali delegirano sodelovanje pri izvajanju pomoči v skladu z ureditvijo, ki jo določita skupaj.

Člen 13

Humanitarna pomoč

Pogodbenici ponovno potrjujeta skupno zavezanost humanitarni pomoči in po potrebi si bosta prizadevali za usklajene odzive.

NASLOV IV

SODELOVANJE NA PODROČJU GOSPODARSKIH IN TRGOVINSKIH ZADEV

Člen 14

Dialog o ekonomski politiki

Pogodbenici soglašata, da bosta vzdrževali dialog med svojimi organi ter spodbujali izmenjavo informacij in izkušenj o makroekonomskih politikah in trendih, vključno z izmenjavo informacij o usklajevanju ekonomskih politik v okviru regionalnega gospodarskega sodelovanja in povezovanja.

Člen 15

Dialog in sodelovanje na področju trgovine in naložb

1. Pogodbenici se zavezujeta sodelovanju pri zagotavljanju pogojev za obsežnejšo trgovino in naložbe med seboj ter njihovo spodbujanje.
2. Pogodbenici si prizadevata za dialog na visoki ravni in sodelovanje na področjih, povezanih s trgovino in naložbami, za spodbujanje dvostranske trgovine in naložbenih tokov, preprečevanje in odstranjevanje netarifnih ovir za trgovino in naložbe, izboljšanje preglednosti in spodbujanje večstranskega trgovinskega sistema.
3. Dialog o trgovinskih in naložbenih vprašanjih vključuje:
 - (a) letni dialog o trgovinski politiki na ravni visokih uradnikov, ki jih bodo dopolnjevala ministrska srečanja o trgovini, če se pogodbenici tako odločita;
 - (b) dialoge o kmetijski trgovini in trženju ter sanitarnih in fitosanitarnih vprašanjih ter
 - (c) druge sektorske izmenjave, če se pogodbenici tako odločita.
4. Pogodbenici se obveščata in si izmenjujeta mnenja v zvezi z razvojem dvostranske in mednarodne trgovine, naložbami in vidiki drugih politik, povezanih s trgovino in naložbami, vključno z regulativnimi vprašanji, ki bi lahko vplivala na dvostransko trgovino in naložbe.
5. Pogodbenici si izmenjujeta informacije o svojih pristopih politik k sporazumom o prosti trgovini in agendah zadevnih sporazumov o prosti trgovini. Ta sporazum niti ne zahteva niti ne preprečuje pogajanj o sporazumih o prosti trgovini ali sklepanja takih sporazumov v prihodnje med pogodbenicama, ki bi dopolnjevali in razširjali ekonomske določbe tega sporazuma.
6. Pogodbenici ob priznavanju pomena liberalizacije kot gonila gospodarske rasti in pomena takih prizadevanj prek na pravih temelječega večstranskega trgovinskega sistema potrjujeta zavezanost sodelovanju v okviru Svetovne trgovinske organizacije, da bi dosegli nadaljnjo liberalizacijo trgovine.

Člen 16

Naložbe

Pogodbenici spodbujata privlačno in stabilno okolje za dvostranske naložbe prek dialoga za:

- (a) spodbujanje vzajemnega razumevanja in sodelovanja pri naložbenih vprašanjih;
- (b) proučevanje mehanizmov za spodbujanje naložbenih tokov ter
- (c) spodbujanje stabilnih, preglednih, nediskriminatornih in odprtih pravil za vlagatelje, brez poseganja v zaveze pogodbenic v okviru preferencialnih trgovinskih sporazumov in drugih mednarodnih obveznosti.

Člen 17

Javna naročila

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezanost odprtim in preglednim postopkom javnega naročanja, ki v skladu z njunimi mednarodnimi obveznostmi spodbujajo najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, konkurenčne trge in nediskriminatorne nabavne postopke, s čimer spodbujajo tudi trgovino med pogodbenicama.
2. Pogodbenici soglašata, da bosta še okrepili posvetovanja, sodelovanje ter izmenjavo izkušenj in dobrih praks na področju javnega naročanja v zadevah skupnega interesa, vključno s svojima regulativnima okvirjema.
3. Pogodbenici soglašata, da bosta proučili možnosti za nadaljnje spodbujanje vzajemnega dostopa do svojih trgov javnih naročil ter izmenjevali stališča o ukrepih in praksah, ki bi lahko negativno vplivali na trgovino javnih naročil med njima.

Člen 18

Tehnične ovire v trgovini

1. Pogodbenici se strinjata, da je večja usklajenost standardov, tehničnih predpisov in postopkov ugotavljanja skladnosti ključnega pomena pri olajševanju trgovine.
2. Pogodbenici prepoznavata skupni interes za zmanjšanje tehničnih ovir v trgovini in v ta namen soglašata, da bosta sodelovali v okviru Sporazuma STO o tehničnih ovirah v trgovini in sporazuma o vzajemnem priznavanju v zvezi z ugotavljanjem skladnosti, certifikati in oznakami med Evropsko skupnostjo in Avstralijo.

Člen 19

Sanitarna in fitosanitarna vprašanja ter vprašanja dobrobiti živali

1. Pogodbenici soglašata, da bosta okrepili sodelovanje na sanitarnem in fitosanitarnem področju, da bi zaščitili življenje in zdravje ljudi, živali in rastlin na svojem ozemlju ob upoštevanju svojih pravic in obveznosti v skladu s Sporazumom STO o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov.
2. Pogodbenici si na podlagi Sporazuma STO o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov ter relevantnih mednarodnih standardov Codex Alimentarius, Mednarodne konvencije o varstvu rastlin ter Svetovne organizacije za zdravje živali izmenjujeta informacije, da bi izboljšali vzajemno razumevanje svojih sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov in olajšali trgovino med seboj:
 - (a) redno se bosta sestajali, pri čemer bosta uporabljali ustrezne forume, ki jih bosta določili sami, da bi si izmenjevali stališča glede sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov in zakonodaje o dobrobiti živali, sistemov za izvajanje, inšpekcije in certificiranje in postopkov nadzora ter obravnavali vprašanja, ki se pojavljajo pri izvajanju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov;
 - (b) prizadevali si bosta za uporabo izvoznih zahtev za celotno ozemlje pogodbenice izvoznice, vključno z uporabo načela regionalizacije;
 - (c) v skladu s Sporazumom STO o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov bosta:
 - (i) opredelili območja, prosta škodljivih organizmov in bolezni, ter območja, na katerih škodljivi organizmi ali bolezni niso močno razširjeni;
 - (ii) preverili celotne sisteme organov pogodbenice izvoznice za inšpekcije in certificiranje ali njihove dele;
 - (d) izmenjevali informacije o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih in vprašanjih glede dobrobiti živali, ki vplivajo ali bi lahko vplivala na trgovino med pogodbenicama, kot so na primer izredni ukrepi, porajajoče se bolezni in škodljivci ter novi razpoložljivi znanstveni dokazi.
3. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali in si izmenjevali informacije o vprašanjih glede dobrobiti živali.
4. Pogodbenici pri vprašanjih glede sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov in dobrobiti živali sodelujeta tudi znotraj relevantnih večstranskih okvirov, vključno s STO, Komisijo za Codex Alimentarius, Mednarodno konvencijo o varstvu rastlin in Svetovno organizacijo za zdravje živali.

Člen 20

Carine

Pogodbenici v skladu s svojima zakonodajama sodelujeta na carinskem področju na dvostranski in večstranski podlagi. V ta namen zlasti soglašata, da si bosta izmenjevali izkušnje in proučili možnosti za poenostavitev carinskih postopkov, zagotovili preglednost in spodbujali sodelovanje na področjih, kot so olajševanje trgovine, varnost in zaščita mednarodne trgovine in boj proti goljužijam na carinskem področju.

*Člen 21***Intelektualna lastnina**

1. Pogodbenici ponovno poudarjata pomen svojih pravic in obveznosti glede pravic intelektualne lastnine, vključno z avtorskimi in povezanimi pravicami, blagovnimi znamkami, geografskimi označbami, industrijskimi modeli, zlahtniteljskimi pravicami in patenti, ter njihovega uveljavljanja, v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi, ki se jih obe držita.
2. Pogodbenici soglašata, da si bosta izmenjevali informacije in izkušnje o vprašanjih v zvezi z upravljanjem, varstvom in uveljavljanjem pravic intelektualne lastnine prek ustreznih oblik sodelovanja.

*Člen 22***Politika konkurence**

Pogodbenici spodbujata konkurenco v gospodarskih dejavnostih prek uveljavljanja svojih zakonov in predpisov na področju konkurence. Pogodbenici soglašata, da si bosta izmenjevali informacije o politiki konkurence in povezanih vprašanjih ter spodbujali sodelovanje med svojimi organi za konkurenco.

*Člen 23***Storitve**

Pogodbenici bosta vzpostavili vsebinski dialog za spodbujanje dvostranske trgovine s storitvami in izmenjavo informacij o svojih nadzornih okvirih.

*Člen 24***Finančne storitve**

Kar zadeva finančne storitve, pogodbenici soglašata, da si bosta izmenjevali informacije in izkušnje o svojih nadzornih in regulativnih okoljih ter okrepili sodelovanje, da bi izboljšali računovodske, revizijske, nadzorne in regulativne sisteme v bančništvu, zavarovalništvu in drugih delih finančnega sektorja.

*Člen 25***Obdavčenje**

1. Pogodbenici priznavata načela dobrega upravljanja na davčnem področju, vključno s preglednostjo, izmenjavo informacij in izogibanjem škodljivim davčnim praksam, ter se zavezujeta njihovem uresničevanju, da bi tako ob upoštevanju potrebe po ustreznem regulativnem okviru okrepili in razvijali gospodarske dejavnosti.
2. Pogodbenici sodelujeta v skladu s svojimi pristojnostmi, tudi prek ustreznih mednarodnih forumov, da bi izboljšali mednarodno sodelovanje na davčnem področju in poenostavili pobiranje zakonitih davčnih prihodkov ob spoštovanju načel dobrega upravljanja iz odstavka 1.

*Člen 26***Preglednost**

Pogodbenici priznavata pomen preglednosti in ustreznih postopkov pri izvajanju svojih zakonov in drugih predpisov na področju trgovine, kot so določeni v členu X Splošnega sporazuma o carinah in trgovini 1994 in členu III Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami, ter v ta namen soglašata, da bosta poglobili sodelovanje in izmenjavo informacij, da bi spodbujali kakovost in uspešnost zakonodajne ureditve in načela dobrega ravnanja javnih uslužbencev.

*Člen 27***Surovine**

1. Pogodbenici priznavata, da je pregleden tržni pristop najboljši način za vzpostavitev okolja, ki je ugodno za naložbe v proizvodnjo surovin in trgovino z njimi ter spodbuja njihovo učinkovito dodeljevanje in uporabo.
2. Pogodbenici ob upoštevanju svojih gospodarskih politik in ciljev in z namenom spodbujanja trgovine soglašata, da bosta okrepili sodelovanje pri vprašanjih v zvezi s surovinami, da bi okrepili na pravih temelječi globalni okvir za trgovino s surovinami ter spodbujali preglednost na globalnih trgih surovin.
3. Sodelovanje lahko med drugim vključuje:
 - (a) ponudbo in povpraševanje, dvostransko trgovino in naložbena vprašanja ter vprašanja mednarodne trgovine, ki so v interesu;
 - (b) regulativna okvira pogodbenc ter
 - (c) dobre prakse v zvezi s trajnostnim razvojem rudarstva, vključno s politiko glede mineralov, načrtovanjem rabe tal in postopki izdaje dovoljenj.
4. Pogodbenici bosta sodelovali prek dvostranskega dialoga ali znotraj relevantnih večstranskih okolij in mednarodnih institucij.

*Člen 28***Trgovina in trajnostni razvoj**

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezanost spodbujanju razvoja mednarodne trgovine in naložb na tak način, da prispevata k cilju trajnostnega razvoja, prizadevata pa si tudi zagotoviti doseganje tega cilja na relevantnih področjih svojih gospodarskih odnosov.
2. Pogodbenici priznavata pravico vsake od njiju, da določi svojo lastno stopnjo varstva okolja in delavcev ter sprejme ali spremeni zakone in politike v skladu s svojo zavezanostjo mednarodno priznanim standardom in sporazumom.
3. Pogodbenici priznavata, da bi se morali izogibati spodbujanju trgovine ali naložb z zniževanjem ali ponujanjem nižje ravni varstva, kot ga določa nacionalna okoljska in delovna zakonodaja.
4. Pogodbenici si izmenjujeta informacije in izkušnje o svojih ukrepih za spodbujanje skladnosti in vzajemne podpore med trgovinskimi, socialnimi in okoljskimi cilji, tudi o vidikih iz naslova VIII, krepita pa tudi dialog in sodelovanje pri vprašanjih trajnostnega razvoja, ki se lahko pojavijo v okviru trgovinskih odnosov.

*Člen 29***Poslovno sodelovanje**

1. Pogodbenici spodbujata močnejše sodelovanje med podjetji ter povezave med vlado in podjetji prek vzajemnih obiskov in dejavnosti, ki vključujejo podjetja, tudi v okviru azijsko-evropskega srečanja.
2. To sodelovanje je namenjeno zlasti izboljšanju konkurenčnosti malih in srednjih podjetij. To sodelovanje lahko med drugim vključuje:
 - (a) spodbujanje prenosa tehnologije;
 - (b) izmenjavo dobrih praks pri dostopu do financ;

- (c) spodbujanje socialne odgovornosti podjetij in odgovornih poslovnih praks ter
 - (d) razvoj obstoječega sodelovanja o standardih in ocenjevanja skladnosti.
3. Pogodbenici soglašata, da bosta spodbujali in razvijali dialog in sodelovanje med svojimi pristojnimi agencijami za spodbujanje trgovine in naložb.

Člen 30

Civilna družba

Pogodbenici spodbujata dialog med vladnimi in nevladnimi organizacijami, kot so sindikati, delodajalci, poslovna združenja in gospodarske zbornice, da bi spodbujali trgovino in naložbe na področjih skupnega interesa.

Člen 31

Turizem

Pogodbenici ob priznavanju vrednosti turizma pri poglobljanju vzajemnega razumevanja in naklonjenosti med prebivalci Unije in Avstralije ter gospodarskih koristi, ki izhajajo iz povečanja obsega turizma, soglašata, da bosta sodelovali, da bi povečali obseg turizma med Unijo in Avstralijo.

NASLOV V

SODELOVANJE NA PODROČJU PRAVOSODJA, SVOBODE IN VARNOSTI

Člen 32

Pravno sodelovanje

1. Pogodbenici priznavata pomen mednarodnega zasebnega prava ter pravnega in pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah pri podpiranju okolja, ki spodbuja mednarodno trgovino in naložbe ter mobilnost ljudi. Pogodbenici soglašata, da bosta okrepili svoje sodelovanje, tudi s pogajanji, ratifikacijo in izvajanjem mednarodnih sporazumov, na primer sporazumov, sprejetih v okviru haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu.
2. Pogodbenici soglašata, da bosta po potrebi pospeševali in spodbujali arbitražno reševanje mednarodnih civilnih in zasebnih gospodarskih sporov v skladu z veljavnimi mednarodnimi instrumenti.
3. Kar zadeva pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, pogodbenici spodbujata sodelovanje v zvezi z vzajemno pravno pomočjo na podlagi relevantnih mednarodnih instrumentov. To bi po potrebi vključevalo pristop k relevantnim instrumentom ZN in njihovo izvajanje. Po potrebi lahko vključuje tudi podporo relevantnim instrumentom Sveta Evrope ter sodelovanje med pristojnimi organi Avstralije in Eurojustom.

Člen 33

Sodelovanje na področju kazenskega pregona

Pogodbenici soglašata, da bosta vzpostavili sodelovanje med organi, agencijami in službami kazenskega pregona ter prispevali k onemogočanju in odstranjevanju groženj mednarodnega kriminala, ki so skupne obema. To sodelovanje je lahko v obliki medsebojne pomoči pri preiskavah, izmenjave preiskovalnih tehnik, skupnega izobraževanja in usposabljanja osebja organov pregona ter drugih oblikah skupnih dejavnosti in pomoči, kot se o njih dogovorita pogodbenici.

Člen 34

Boj proti terorizmu, mednarodnemu organiziranemu kriminalu in korupciji

1. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali pri preprečevanju in zatiranju terorizma, kot ga določa člen 9.
2. Pogodbenici ponovno poudarjata zavezanost sodelovanju pri preprečevanju in boju proti organiziranemu gospodarskemu in finančnemu kriminalu, korupciji, ponarejanju in nezakonitim transakcijam, in sicer s popolnim spoštovanjem veljavnih vzajemnih mednarodnih obveznosti na tem področju, vključno z učinkovitim sodelovanjem pri izterjavi materialnih ali finančnih sredstev, ki izvirajo iz korupcijskih dejanj.
3. V okviru preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih kaznivih dejanj in hudih mednarodnih kaznivih dejanj pogodbenici priznavata pomen Sporazuma med Evropsko unijo in Avstralijo o obdelavi in prenosu podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) s strani letalskih prevoznikov Avstralski carinski in mejni službi.
4. Pogodbenici spodbujata izvajanje Konvencije ZN proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in njenih dodatnih protokolov, vključno s spodbujanjem močnih in učinkovitih mehanizmov pregleda.
5. Pogodbenici spodbujata tudi izvajanje Konvencije ZN proti korupciji, vključno z izvajanjem močnega mehanizma pregleda, ob upoštevanju načel preglednosti in udeleženosti civilne družbe.

Člen 35

Boj proti prepovedanim drogam

1. Pogodbenici sodelujeta v mejah svojih pooblastil in pristojnosti, da bi zagotovili uravnotežen in celovit pristop k čim večjemu zmanjševanju škode zaradi prepovedanih drog za posameznike, družine in skupnosti. Namen politik in ukrepov v zvezi z drogami je krepitev struktur za boj proti prepovedanim drogam, zmanjševanje dobave prepovedanih drog, trgovanja z njimi in povpraševanja po njih, obravnava zdravstvenih in socialnih posledic zlorabe drog, zdravljenje zasvojenosti ter nadaljnje sodelovanje pri učinkovitem boju proti preprečevanju preusmerjanja predhodnih kemičnih sestavin, ki se uporabljajo pri nezakoniti proizvodnji narkotikov in psihotropnih snovi.
2. Pogodbenici sodelujeta pri uničevanju mednarodnih kriminalnih mrež, vpletenih v nedovoljen promet z drogami, med drugim prek izmenjave informacij in obveščevalnih podatkov, usposabljanja ali izmenjave dobrih praks, vključno s posebnimi preiskovalnimi tehnikami. Posebna pozornost je namenjena preprečevanju prodiranja kriminalcev v zakonite gospodarske dejavnosti.
3. Pogodbenici sodelujeta pri obravnavi vprašanja novih psihoaktivnih snovi, po potrebi tudi prek izmenjave informacij in obveščevalnih podatkov.

Člen 36

Boj proti kibernetki kriminaliteti

1. Pogodbenici v okviru svojih pristojnosti krepija sodelovanje za preprečevanje visokotehnoloških, kibernetških in elektronskih kaznivih dejanj ter distribucije nezakonitih vsebin prek interneta, vključno s terorističnimi vsebinami, ter boj proti njim, in sicer z izmenjavo informacij in praktičnih izkušenj v skladu s svojima nacionalnima zakonodajama ter mednarodnimi obveznostmi na področju človekovih pravic.
2. Pogodbenici si izmenjujeta informacije na področju izobraževanja in usposabljanja preiskovalcev kibernetške kriminalitete, preiskovanja kibernetške kriminalitete in digitalne sodne medicine.
3. Pogodbenici spodbujata konvencijo o kibernetki kriminaliteti iz Budimpešte kot svetovni standard proti kibernetki kriminaliteti na vseh ustreznih ravneh.

Člen 37

Boj proti pranju denarja in financiranju terorizma

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta potrebo po sodelovanju pri preprečevanju uporabe svojih finančnih sistemov za pranje dohodkov iz vseh kaznivih dejanj, vključno z nedovoljenim prometom z drogami, korupcijo ter financiranjem terorizma in boju proti njemu. To sodelovanje zajema tudi izterjavo materialnih ali finančnih sredstev, ki izvirajo iz kaznivih dejanj.
2. Pogodbenici si izmenjujeta relevantne informacije v okviru svojih zakonodaj in izvajali ustrezne ukrepe za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma v skladu s standardi, ki so jih sprejeli ustrezni mednarodni organi, delujoči na tem področju, na primer Projektna skupina za finančno ukrepanje glede pranja denarja.

Člen 38

Migracije in azil

1. Pogodbenici soglašata, da bosta okrepili dialog in sodelovanje na področju migracij, azila, udeležnosti in raznolikosti.
2. Sodelovanje lahko vključuje izmenjavo informacij o pristopu k nezakonitim migracijam, tihotapljenju ljudi, trgovini z ljudmi, azilu, socialni in ekonomski udeležbi priseljencev, upravljanju mej, vizumom, biometriji in varnosti dokumentov.
3. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali, da bi preprečevali in nadzorovali nezakonite imigracije. V ta namen:
 - (a) bo Avstralija ponovno sprejela vse svoje državljane, ki se nezakonito zadržujejo na ozemlju države članice, in sicer na zahtevo slednje in brez nadaljnjih formalnosti, ki bi povzročale zamude;
 - (b) bodo vse države članice ponovno sprejele vse svoje državljane, ki se nezakonito zadržujejo na ozemlju Avstralije, in sicer na zahtevo slednje in brez nadaljnjih formalnosti, ki bi povzročale zamude, ter
 - (c) bodo države članice in Avstralija svojim državljanom zagotovile tudi ustrezne osebne dokumente v te namene.
4. Pogodbenici bosta na zahtevo katere koli od njiju proučili možnost sklenitve sporazuma med Avstralijo in Evropsko unijo o ponovnem sprejemu. Ta sporazum bo upošteval ustrezno ureditev za ponovni sprejem državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva.

Člen 39

Konzularna zaščita

1. Avstralija soglašata, da lahko diplomatski in konzularni organi katere koli države članice izvajajo konzularno zaščito ⁽¹⁾ v Avstraliji v imenu drugih držav članic, ki nimajo stalnega predstavništva v Avstraliji.
2. Unija in države članice soglašajo, da lahko diplomatski in konzularni organi Avstralije izvajajo konzularno zaščito v imenu tretje države, tretje države pa lahko izvajajo konzularno zaščito v imenu Avstralije v delih Unije, kjer Avstralija ali zadevna tretja država nimata stalnega predstavništva.
3. Z odstavkoma 1 in 2 so odpravljene vse zahteve za uradna obvestila ali soglasje, ki bi lahko sicer veljale.
4. Pogodbenici soglašata, da bosta spodbujali dialog o konzularnih zadevah med svojimi pristojnimi organi.

⁽¹⁾ Avstralija se lahko strinja z uporabo izraza „konzularna zaščita“ v tem členu namesto izraza „konzularne funkcije“, pri čemer prvi izraz obsega funkcije iz člena 9 Direktive Sveta (EU) 2015/637 z dne 20. aprila 2015 o ukrepih za usklajevanje in sodelovanje, potrebnih za lažje zagotavljanje konzularne zaščite državljanom Unije brez predstavništva v tretjih državah in o razveljavitvi Sklepa 95/553/ES, te funkcije pa vključujejo tudi izdajo začasnih potnih listov in/ali potnih listin.

Člen 40

Varstvo osebnih podatkov

1. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali, da bi zagotovili raven varstva osebnih podatkov, ki ustreza relevantnim mednarodnim standardom, vključno s smernicami OECD o varstvu zasebnosti in čezmejnem prenosu osebnih podatkov.
2. Sodelovanje na področju varstva osebnih podatkov lahko med drugim vključuje izmenjavo informacij in strokovnega znanja. Vključuje lahko tudi sodelovanje med regulatornimi organi pogodbenic v telesih, kot sta delovna skupina OECD za informacijsko varnost in zasebnost ter globalna mreža za uveljavljanje zasebnosti.

NASLOV VI

SODELOVANJE NA PODROČJU RAZISKAV, INOVACIJ IN INFORMACIJSKE DRUŽBE

Člen 41

Znanost, raziskave in inovacije

1. Pogodbenici soglašata, da bosta okrepili sodelovanje na področju znanosti, raziskav in inovacij v podporo ali dopolnilo Sporazumu o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Evropsko skupnostjo in Avstralijo.
2. Z okrepljenim sodelovanjem si bosta med drugim prizadevali za:
 - (a) spopadanje s ključnimi družbenimi izzivi, ki so skupni Avstraliji in Evropski uniji, kot jih pregleda in potrdi skupni odbor za znanstveno in tehnološko sodelovanje, ustanovljen s členom 5 Sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Evropsko skupnostjo in Avstralijo;
 - (b) vključitev številnih akterjev na področju inovacij iz javnega in zasebnega sektorja, vključno z MSP, da bi olajšali izkoriščanje rezultatov skupnih raziskav in doseganje vzajemno koristnih in/ali širših družbenih učinkov;
 - (c) nadaljnje povečanje možnosti za raziskovalce iz Avstralije in Unije, da izkoristijo priložnosti, ki jih nudijo programi raziskav in inovacij obeh pogodbenic, tudi s:
 - (i) celovitimi informacijami o programih in priložnostmi za udeležbo;
 - (ii) pravočasnimi informacijami o nastajajočih strateških prioritetah;
 - (iii) proučitvijo možnosti za uporabo in okrepitev mehanizmov za sodelovanje, na primer tesnega medinstitucionalnega sodelovanja, skupnih razpisov in usklajenih razpisov, ter
 - (d) proučitvijo možnosti za sodelovanje Avstralije in Unije pri uvajanju širšega sodelovanja v regionalnih in mednarodnih raziskavah in udeležbo v njem.
3. Pogodbenici v skladu s svojimi zakoni in predpisi na svojem ozemlju spodbujata sodelovanje zasebnega in javnega sektorja ter civilne družbe v dejavnostih za okrepitev sodelovanja.
4. Okrepljeno sodelovanje bo osredotočeno na vsa področja civilnih raziskav in inovacij, na primer:
 - (a) spopadanje z družbenimi izzivi na področjih skupnega interesa in spodbujanje ključnih omogočitvenih tehnologij, vključno z vesoljsko znanostjo;
 - (b) raziskovalno infrastrukturo, vključno z e-infrastrukturami, izmenjavo informacij o vprašanjih, kot so dostop do raziskovalnih infrastruktur ter njihovo upravljanje, financiranje in prednostna razvrstitev, ter
 - (c) izboljšanje mobilnosti raziskovalcev med Avstralijo in Unijo.

Člen 42

Informacijska družba

1. Pogodbenici ob priznavanju, da so informacijske in komunikacijske tehnologije ključen element sodobnega življenja in da so bistvenega pomena za gospodarski in družbeni razvoj, soglašata, da si bosta izmenjevali mnenja glede svojih politik na tem področju.
2. Sodelovanje na tem področju bo med drugim usmerjeno na:
 - (a) izmenjavo mnenj o različnih vidikih informacijske družbe, zlasti politikah in predpisih o elektronskih komunikacijah, vključno z univerzalnimi storitvami, izdajanjem licenc in splošnimi odobritvami, varstvom zasebnosti in osebnih podatkov, e-vlado in odprto upravo, varnostjo na internetu ter neodvisnostjo in učinkovitostjo regulativnih organov;
 - (b) medsebojno povezljivost in interoperabilnost raziskovalnih omrežij ter računalniških in znanstvenih podatkovnih infrastruktur in storitev, tudi v regionalnem okviru;
 - (c) standardizacijo, certificiranje in širjenje novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij;
 - (d) vidike varnosti, zaupanja in zasebnosti informacijskih in komunikacijskih tehnologij in storitev, vključno s spodbujanjem spletne varnosti, bojem proti zlorabam informacijskih tehnologij in vsemi oblikami elektronskih medijev ter izmenjavo informacij, ter
 - (e) izmenjavo stališč o ukrepih za obravnavo vprašanja stroškov gostovanja v mobilnih telefonskih omrežjih, vključno z nezarinskimi ovirami za trgovino.

NASLOV VII

SODELOVANJE NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN KULTURE

Člen 43

Izobraževanje, usposabljanje in mladi

1. Pogodbenici priznavata ključni prispevek izobraževanja in usposabljanja k ustvarjanju kakovostnih delovnih mest in trajnostni rasti za gospodarstvo, ki temelji na znanju, ter se strinjata, da imata skupen interes za sodelovanje na področju izobraževanja, usposabljanja in pri povezanih vprašanjih glede mladih.
2. V skladu z vzajemnimi interesi in cilji politik na področju izobraževanja se pogodbenici zavezujeta, da bosta še naprej vzdrževali dialog med EU in Avstralijo o politikah izobraževanja in usposabljanja ter podpirali ustrezne dejavnosti sodelovanja na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih. To sodelovanje zajema vse sektorje izobraževanja in lahko med drugim poteka v obliki:
 - (a) učne mobilnosti posameznikov prek spodbujanja in pospeševanja izmenjave študentov, akademskega in upravnega osebja visokošolskih zavodov, profesorjev in mladinskih delavcev;
 - (b) skupnih projektov sodelovanja med ustanovami za izobraževanje in usposabljanje v Uniji in Avstraliji z namenom spodbujati razvoj učnih načrtov, skupne študijske programe in diplome ter mobilnost profesorjev in študentov;
 - (c) institucionalnega sodelovanja, povezav in partnerstev, da bi spodbujali izmenjavo izkušenj in strokovnega znanja ter učinkovite povezave med izobraževanjem, raziskavami in inovacijami, ter
 - (d) podpore reformi politike prek dialoga, študij, konferenc, seminarjev, delovnih skupin, primerjalnih analiz ter izmenjave informacij in dobrih praks, zlasti glede na bolonjski in kopenhavnski proces in orodja Unije za preglednost.

Člen 44

Sodelovanje na področju kulture in medijev ter avdiovizualnem področju

1. Pogodbenici soglašata, da bosta spodbujali tesnejše sodelovanje v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, da bi med drugim povečali vzajemno razumevanje in poznavanje svojih kultur.
2. Pogodbenici si prizadevata sprejeti ustrezne ukrepe za spodbujanje kulturnih izmenjav in izvajanje skupnih pobud na različnih kulturnih področjih z uporabo razpoložljivih instrumentov in okvirov za sodelovanje.
3. Pogodbenici si prizadevata spodbujati mobilnost umetnikov in predmetov kulturne dediščine med Avstralijo ter Unijo in njenimi državami članicami.
4. Pogodbenici spodbujata medkulturni dialog med organizacijami civilne družbe in posamezniki iz obeh pogodbenic.
5. Pogodbenici soglašata, da bosta predvsem prek dialoga o politiki sodelovali v relevantnih mednarodnih forumih, zlasti Organizaciji ZN za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO), zaradi uresničevanja skupnih ciljev in spodbujanja kulturne raznolikosti, tudi z izvajanjem Konvencije UNESCO o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov.
6. Pogodbenici spodbujata, podpirata in olajšujeta izmenjavo, sodelovanje ter dialog med svojimi institucijami in delavci na avdiovizualnem področju in področju medijev.
7. Pogodbenici soglašata, da bosta podpirali kulturno sodelovanje v okviru azijsko-evropskega srečanja, zlasti prek dejavnosti Azijsko-evropske fundacije.

NASLOV VIII

SODELOVANJE NA PODROČJU TRAJNOSTNEGA RAZVOJA, ENERGETIKE IN PROMETA

Člen 45

Okolje in naravni viri

1. Pogodbenici soglašata, da je treba zaščititi, ohranjati in trajnostno upravljati naravne vire in biotsko raznolikost kot podlago za razvoj današnje in prihodnjih generacij.
2. Pogodbenici krepita sodelovanje na področju varstva okolja in okoljska vprašanja vključujeta v vse sektorje sodelovanja, tudi v mednarodnem in regionalnem okviru, zlasti kar zadeva:
 - (a) vzdrževanje dialoga o okoljskih vprašanjih na visoki ravni;
 - (b) sodelovanje v večstranskih okoljskih sporazumih in njihovo izvajanje ter po potrebi iskanje skupnih točk med pogodbenicama glede okoljskih vprašanj, vključno z udeležbo v večstranskih forumih;
 - (c) spodbujanje dostopa do genskih virov in njihove trajnostne rabe v skladu z nacionalno zakonodajo in mednarodnimi pogodbami, ki se uporabljajo na tem področju, ki sta jih pogodbenici ratificirali ali sta pristopili k njim, ter
 - (d) spodbujanje izmenjave informacij, tehničnega strokovnega znanja in okoljskih praks na področjih, kot so:
 - (i) izvajanje in uveljavljanje okoljske zakonodaje;
 - (ii) učinkovita raba virov ter trajnostna proizvodnja in poraba;
 - (iii) ohranjanje in trajnostna raba biotske raznovrstnosti;
 - (iv) kemikalije in ravnanje z odpadki;
 - (v) vodna politika ter
 - (vi) nadzor ohranjanja, onesnaževanja in degradacije obalnega in pomorskega okolja.

Člen 46

Podnebne spremembe

1. Pogodbenici se zavedata skupne globalne nevarnosti podnebnih sprememb in potrebe po ukrepanju vseh držav za zmanjšanje emisij, da bi stabilizirali koncentracije toplogrednih plinov v ozračju na ravni, ki bi preprečevala nevarne antropogene posege v podnebni sistem. Pogodbenici v okviru svojih pristojnosti in brez poseganja v razprave v drugih forumih, kot je Okvirna konvencija ZN o podnebnih spremembah, krepita sodelovanje na tem področju. To sodelovanje je med drugim namenjeno:

- (a) boju proti podnebnim spremembam s splošnim ciljem stabilizacije koncentracij toplogrednih plinov v ozračju ob upoštevanju najnovejših znanstvenih dognanj in potrebe po prehodu na gospodarstvo z nizkimi emisijami ob hkratnem ohranjanju trajnostne gospodarske rasti prek ustreznih ukrepov za ublažitev in prilagoditev na nacionalni ravni;
- (b) izmenjavi strokovnega znanja in informacij v zvezi s pripravo, izvajanjem in razvojem domačih politik in pristopov pogodbenic za blažitev podnebnih sprememb, po potrebi vključno z tržnimi mehanizmi;
- (c) izmenjavi strokovnega znanja in informacij o instrumentih financiranja na področju podnebnih sprememb iz javnega in zasebnega sektorja;
- (d) sodelovanju pri raziskavah, razvoju, širjenju, uvajanju in prenosu tehnologij nizkih emisij, da bi zmanjšali emisije toplogrednih plinov in podpirali učinkovito rabo virov, hkrati pa ohranili gospodarsko rast;
- (e) po potrebi izmenjavi izkušenj, strokovnega znanja in dobrih praks pri spremljanju in analizi učinkov toplogrednih plinov ter pripravi programov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje in strategij za nizke emisije;
- (f) po potrebi podpori državam v razvoju pri ukrepih za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje;
- (g) sodelovanju, da bi dosegli robusten in pravno zavezujoč mednarodni sporazum o podnebnju, ki se bo uporabljal za vse države.

2. Pogodbenici se v ta namen zavezujeta, da bosta vzdrževali reden dialog ter sodelovali na politični in tehnični ravni, tako dvostransko kot tudi v relevantnih večstranskih forumih.

Člen 47

Civilna zaščita

Pogodbenici se zavedata, da je treba čim bolj zmanjšati učinek naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek. Pogodbenici potrjujeta skupno zavezanost spodbujanju ukrepov za preprečevanje, blaženje, pripravljenost in odzivanje, da bi povečali odpornost družbe in infrastrukture, ter po potrebi sodelovanju na dvostranski in večstranski politični ravni za napredek pri doseganju teh ciljev.

Člen 48

Energetika

Pogodbenici priznavata pomen energetskega sektorja in vloge dobro delujočega energetskega trga za trajnostni razvoj, gospodarsko rast, prispevanje k doseganju mednarodno dogovorjenih razvojnih ciljev in sodelovanja za obravnavo svetovnih okoljskih in podnebnih izzivov in si v okviru svojih pristojnosti prizadevata za spodbujanje sodelovanja na tem področju, da bi:

- (a) razvili politike za povečanje energetske varnosti;
- (b) spodbujali svetovno trgovino in naložbe na področju energetike;
- (c) izboljšali konkurenčnost;
- (d) izboljšali delovanje svetovnih energetskega trgov;

- (e) izmenjevali informacije in izkušnje s politiko prek obstoječih večstranskih energetskih forumov;
- (f) spodbujali razvoj in uvajanje čistih, raznolikih, stroškovno učinkovitih in trajnostnih energetskih tehnologij, vključno z obnovljivimi tehnologijami in energijami z nizkimi emisijami;
- (g) dosegli racionalno rabo energije, k čemur se prispeva na strani oskrbe in povpraševanja s spodbujanjem energetske učinkovitosti pri proizvodnji, prenosu, distribuciji in končni rabi energije, ter
- (h) si izmenjevali dobre prakse pri energetskih raziskavah in proizvodnji energije.

Člen 49

Promet

1. Pogodbenici si prizadevata sodelovati na vseh relevantnih področjih prometne politike, vključno s politiko povezanih prevoznih storitev, da bi izboljšali pretok blaga in potnikov, spodbujali pomorsko in letalsko varnost in zaščito in varstvo okolja ter povečali učinkovitost svojih prometnih sistemov.
2. Sodelovanje med pogodbenicama na tem področju je med drugim namenjeno pospeševanju:
 - (a) izmenjave informacij o njunih prometnih politikah in praksah, vključno s pravočasnim svetovanjem o predlaganih spremembah regulativnih ureditev, ki vplivajo na njuna prometna sektorja;
 - (b) krepite letalskih povezav med Avstralijo in Unijo, spodbujanja dostopa do trga in naložbenih priložnosti ter razširitve in poglobitve regulativnega sodelovanja na področju letalske varnosti in zaščite ter ekonomske ureditve sektorja zračnega prometa, da bi podpirali regulativno približevanje in odstranjevanje ovir za poslovanje ter sodelovanje pri upravljanju zračnega prometa;
 - (c) dialoga in sodelovanja na poti k ciljem neomejenega dostopa do mednarodnih pomorskih trgov in trgovine na podlagi poštene konkurence na komercialni osnovi;
 - (d) dialoga in sodelovanja pri vprašanjih v povezavi z okoljem in prometom;
 - (e) dialoga in sodelovanja na poti k vzajemnemu priznavanju vozniških dovoljenj ter
 - (f) sodelovanja v okviru mednarodnih prometnih forumov.

Člen 50

Kmetijstvo in razvoj podeželja

1. Pogodbenici soglašata, da bosta spodbujali sodelovanje na področju kmetijstva in razvoja podeželja.
2. Področja, glede katerih bi lahko razmislili o sodelovanju, med drugim vključujejo kmetijsko politiko in politiko razvoja podeželja, geografske označbe ter diverzifikacijo in prestrukturiranje kmetijskega sektorja in trajnostnega kmetijstva.

Člen 51

Trajnostno gospodarjenje z gozdovi

Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali na nacionalni in mednarodni ravni pri trajnostnem gospodarjenju z gozdovi ter povezanih politikah in predpisih, vključno z ukrepi za boj proti nezakoniti sečnji in s tem povezani trgovini ter spodbujanju dobrega upravljanja gozdov.

Člen 52

Pomorske zadeve in ribištvo

1. Pogodbenici krepiata dialog in sodelovanje pri zadevah v skupnem interesu na področju ribištva in pomorskih zadev. Pogodbenici si prizadevata za spodbujanje dolgoročnega ohranjanja in trajnostnega upravljanja živih morskih virov, izmenjavo informacij prek regionalnih organizacij in ureditev za upravljanje ribištva ter večstranskih forumov, kot je Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), spodbujanje prizadevanj za preprečevanje in odpravljanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, upravljanje na podlagi ekosistema ter spodbujanje sodelovanja pri raziskavah na področju trajnostnega pomorstva in ribištva.
2. Pogodbenici sodelujeta, da bi:
 - (a) spodbujali razvoj, izvajanje in izpolnjevanje učinkovitih ukrepov za zagotavljanje dolgoročnega ohranjanja in trajnostnega upravljanja ribolovnih virov v okviru pristojnosti organizacije za upravljanje ribištva v južnem Tihem oceanu ali ureditev, katerim pripadata;
 - (b) zagotovili večstransko upravljanje v okviru relevantnih organizacij za upravljanje izrazito selivskih staležev rib na njihovem celotnem življenjskem območju;
 - (c) spodbujali celovit pristop k pomorskim zadevam na mednarodni ravni ter
 - (d) si po najboljših močeh prizadevali za spodbujanje članstva v organizacijah za upravljanje ribištva, če je to potrebno, kadar je ena pogodbenica članica, druga pa sodelujoča nepogodbenica.
3. Pogodbenici vzdržujeta reden dialog, skupaj z drugimi srečanja na ravni visokih uradnikov, da bi okrepili dialog in sodelovanje ter izmenjevali informacije in izkušnje o ribiški politiki in pomorskih zadevah.

Člen 53

Zaposlovanje in socialne zadeve

1. Pogodbenici soglašata, da bosta okrepili sodelovanje na področju zaposlovanja in socialnih zadev, tudi glede na globalizacijo in demografske spremembe. Prizadevata si za spodbujanje sodelovanja ter izmenjave informacij in izkušenj glede vprašanj s področja zaposlovanja in dela. Področja sodelovanja lahko vključujejo izmenjavo informacij o politiki zaposlovanja, regionalni in socialni koheziji, socialnem vključevanju, sistemih socialne varnosti, odnosih med delodajalci in delojemalci, vseživljenjskem razvoju spretnosti, zaposlovanju mladih, zdravju in varnosti pri delu, nediskriminaciji in enakosti, vključno z enakostjo spolov, ter socialni odgovornosti podjetij in dostojnem delu.
2. Pogodbenici ponovno potrjujeta, da je treba spodbujati polno in produktivno zaposlenost in dostojno delo kot ključni element trajnostnega razvoja in zmanjševanja revščine. V tem okviru pogodbenici opozarjata na deklaracijo Mednarodne organizacije dela (MOD) o socialni pravičnosti za pravičnejšo globalizacijo.
3. Pogodbenici ponovno potrjujeta zavezanost spoštovanju, spodbujanju in uresničevanju mednarodno priznanih standardov dela in socialnih standardov, kot so določeni v Deklaraciji MOD o temeljnih pravicah in načelih pri delu.
4. Oblike sodelovanja lahko med drugim vključujejo posebne programe, projekte in pobude na podlagi vzajemnega dogovora ter dialog o temah skupnega interesa na dvostranski in večstranski ravni.

Člen 54

Zdravje

Pogodbenici soglašata, da bosta spodbujali medsebojno sodelovanje ter izmenjavo informacij in izkušenj s politiko na področju zdravja in učinkovitega obvladovanja čezmejnih zdravstvenih težav.

NASLOV IX

INSTITUCIONALNI OKVIR

Člen 55

Drugi sporazumi in dogovori

1. Pogodbenici lahko ta sporazum dopolnita, tako da skleneta posebne sporazume ali dogovore na katerem koli področju sodelovanja, ki spada na njegovo področje uporabe. Taki posebni sporazumi so sestavni del celovitih dvostranskih odnosov, kot jih ureja ta sporazum.
2. Nobena določba tega sporazuma na vpliva na razlago ali uporabo drugih sporazumov med pogodbenicama. Določbe tega sporazuma za reševanje sporov na noben način ne nadomeščajo ali vplivajo na določbe za reševanje sporov iz drugih sporazumov med pogodbenicama.
3. Pogodbenici se zavedata, da bi bili lahko posebno nujni primeri, kot so določeni v členu 57(7), podlaga za prekinitvev uporabe ali prenehanje drugih sporazumov med pogodbenicama. V takih okoliščinah se lahko pogodbenici ravnata po določbah o reševanju sporov, prekinitvi uporabe in prenehanju iz teh drugih sporazumov, da razrešita take spore.

Člen 56

Skupni odbor

1. Pogodbenici ustanovita skupni odbor, ki ga sestavljajo njuni predstavniki.
2. V skupnem odboru potekajo posvetovanja za pospešitev izvajanja in spodbujanje splošnih ciljev tega sporazuma ter ohranjanje splošne skladnosti v odnosih EU in Avstraliji.
3. Skupni odbor:
 - (a) spodbuja učinkovito izvajanja tega sporazuma;
 - (b) spremlja razvoj celovitega dvostranskega odnosa med pogodbenicama, vključno s sporazumi;
 - (c) po potrebi zahteva informacije od odborov in drugih organov, ustanovljenih v skladu z drugimi sporazumi, sklenjenimi med pogodbenicama, ter prouči poročila, ki jih ti predložijo;
 - (d) izmenjuje mnenja in daje predloge glede vprašanj skupnega interesa, vključno s prihodnjimi ukrepi in viri, ki so na voljo za njihovo izvajanje;
 - (e) določi prioritete in po potrebi naslednje ukrepe ali akcijske načrte v zvezi z namenom tega sporazuma;
 - (f) išče ustrezne metode za preprečevanje težav, ki bi se lahko pojavile na področjih, ki jih zajema ta sporazum;
 - (g) si prizadeva za reševanje sporov, ki nastanejo pri uporabi ali razlagi tega sporazuma, v skladu s členom 57;
 - (h) proučuje informacije, ki jih predložita pogodbenici v skladu s členom 57, ter
 - (i) po potrebi sprejema odločitve za uveljavljanje določenih vidikov tega sporazuma.
4. Skupni odbor sprejema odločitve soglasno. Odbor sprejme svoj poslovnik. Lahko ustanavlja pododbore in delovne skupine za obravnavo določenih vprašanj.
5. Skupni odbor se običajno sestaja enkrat letno, in sicer izmenično v Uniji in Avstraliji. Na zahtevo ene od pogodbenic se organizirajo posebni sestanki skupnega odbora. Skupnemu odboru soproedsedujeta obe pogodbenici. Običajno se sestane na ravni visokih uradnikov, lahko pa tudi na ministrski ravni. Skupni odbor lahko deluje tudi prek video povezave in telefona in si izmenjuje informacije po elektronski pošti.

Člen 57

Načini izvajanja in reševanja sporov

1. V duhu vzajemnega spoštovanja in sodelovanja, ki ga ponazarja ta sporazum, pogodbenici sprejmeta vse potrebne splošne in posebne ukrepe za izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi Sporazuma.
2. Pogodbenici soglašata, da se bosta na zahtevo ene od njiju takoj, ko bo mogoče, posvetovali glede različnih stališč, ki se lahko pojavijo pri izvajanju tega sporazuma. Če so pri uporabi ali razlagi tega sporazuma razlike v mnenju, se lahko vsaka od pogodbenic zadevo predloži skupnemu odboru. Pogodbenici vse informacije, ki so potrebne za podrobno proučitev zadeve, predstavita skupnemu odboru, da bi ta hitro in na miren način razrešil spor.
3. V posebno nujnih primerih ena od strani zadevo takoj posreduje skupnemu odboru ter predstavi vse informacije, potrebne za temeljito proučitev položaja, da bi našli hitro rešitev, ki bo sprejemljiva za obe pogodbenici. Če skupni odbor na ravni visokih uradnikov ne najde rešitve v obdobju 15 dni od začetka posvetovanj in najpozneje 30 dni od datuma posredovanja zadeve skupnemu odboru, se zadeva predloži ministrom v nujno obravnavo za nadaljnje obdobje 15 dni.
4. V malo verjetnem primeru, da v 15 dneh od začetka posvetovanj na ministrski ravni in najpozneje 45 dni od datuma posredovanja zadeve skupnemu odboru ni rešitve, ki bi bila sprejemljiva za obe strani, lahko katera koli od pogodbenic sprejme ustrezne ukrepe v zvezi s tem sporazumom, vključno z začasno prekinitvijo uporabe njegovih določb in njegovim prenehanjem. Pogodbenici se zavedata, da so lahko posebno nujni primeri podlaga za sprejem ustreznih ukrepov zunaj tega sporazuma v skladu s pravicami in obveznostmi pogodbenic v okviru drugih sporazumov med pogodbenicama ali na podlagi splošnega mednarodnega prava. V Uniji se odločitev o začasni prekinitvi uporabe Sporazuma sprejme soglasno. V Avstraliji sprejme odločitev o začasni prekinitvi uporabe Sporazuma vlada v skladu z zakoni in drugimi predpisi Avstralije.
5. Pogodbenici soglašata, da je treba vsako odločitev o sprejetju ukrepov iz odstavka 4 ustrezno utemeljiti. O odločitvi se takoj pisno obvesti drugo pogodbenico. Pogodbenici soglašata, da morajo biti vsi taki ukrepi sorazmerni in skladni s členom 55(2) in splošnimi načeli mednarodnega prava.
6. Ukrepi, sprejeti v skladu z odstavkom 4, se odpravijo takoj, ko se odpravijo razlogi, zaradi katerih so bili sprejeti. Pogodbenica, ki se sklicuje na odstavek 4, stalno nadzira razvoj okoliščin, ki so bile podlaga za odločitev, in odpravi ukrepe takoj, ko je to utemeljeno.
7. Pogodbenici soglašata, da za namene pravilne razlage in praktične uporabe tega sporazuma izraz „posebno nujen primer“ pomeni posebej resno in znatno kršitev obveznosti iz členov 2(2) in 6(2) tega sporazuma s strani ene od pogodbenic, zaradi katere nastanejo okoliščine, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje druge pogodbenice. Po mnenju pogodbenic bi morala biti posebej resna in znatna kršitev člena 2(2) ali člena 6(2) take vrste, da ogroža mednarodni mir in varnost.
8. V primerih, ko bi razmere v tretji državi lahko veljale za enako resne kot posebno nujen primer, si pogodbenici na zahtevo katere koli od njiju prizadevata za nujna posvetovanja, da bi si izmenjali stališča o razmerah in proučili morebitne rešitve.

NASLOV X

KONČNE DOLOČBE

Člen 58

Opredelitev pojmov

V tem sporazumu izraz „pogodbenici“ pomeni Unijo ali njene države članice oziroma Unijo in njene države članice v skladu z njihovimi pristojnostmi na eni strani ter Avstralijo na drugi strani.

Člen 59

Finančno sodelovanje

1. Pogodbenici pri izvajanju programov pomoči v okviru svojih politik razvojnega sodelovanja sodelujeta, da bi preprečevali in se borili proti nepravilnostim, goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim, ki škodujejo finančnim interesom pogodbenic.
2. V ta namen si pristojni organi Unije in Avstralije v skladu z veljavno zakonodajo pogodbenic izmenjujejo informacije, vključno z osebnimi podatki, na zahtevo ene od pogodbenic pa se posvetujejo.
3. Evropski urad za boj proti goljufijam in pristojni avstralski organi se lahko dogovorijo o dodatnem sodelovanju na področju boja proti goljufijam, vključno s sklepanjem operativnih dogovorov.

Člen 60

Razkrivanje informacij

1. Pogodbenici ustrezno zavarujeta informacije, ki se izmenjujejo v skladu s tem sporazumom, skladno z javnim interesom za dostop do informacij.
2. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga v smislu, da bi si morali pogodbenici izmenjevati informacije ali dovoliti dostop do skupnih informacij, katerih razkritje bi:
 - (a) vplivalo na:
 - (i) javno varnost;
 - (ii) obveščevalne, obrambne in vojaške zadeve;
 - (iii) mednarodne odnose;
 - (iv) finančno, denarno ali ekonomsko politiko;
 - (v) zasebnost ali
 - (vi) legitimne poslovne interese ali poslovne zadeve ali
 - (b) bilo kako drugače v nasprotju z javnim interesom.
3. Če se izmenjujejo informacije take vrste, kot so opredeljene v tem členu, jih pogodbenica prejemnica posreduje ali razkrije le ob soglasju druge pogodbenice ali če je to potrebno, da izpolni svoje pravne obveznosti.
4. Nobena določba tega sporazuma ne pomeni odstopanja od pravic, obveznosti ali zavez pogodbenic v skladu z dvostranskimi sporazumi ali dogovori v zvezi s tajnimi podatki, ki si jih izmenjujeta pogodbenici.

Člen 61

Začetek veljavnosti, začasna uporaba, trajanje in prenehanje

1. Ta sporazum začne veljati trideseti dan po datumu, ko se pogodbenici medsebojno uradno obvestita, da so končani pravni postopki, potrebni v ta namen.
2. Ne glede na odstavek 1 lahko Avstralija in Unija do začetka veljavnosti tega sporazuma začasno uporabljata njegove določbe, ki jih določita skupaj. Taka začasna uporaba se začne na trideseti dan po datumu, ko sta se Avstralija in Unija medsebojno uradno obvestili, da so končani notranji postopki, potrebni za tako začasno uporabo.

3. Ta sporazum velja za nedoločen čas. Katera koli od pogodbenic lahko v pisni obliki uradno obvesti drugo pogodbenico o svojem namenu, da bo odpovedala ta sporazum. Odpoved začne veljati šest mesecev po uradnem obvestilu.

Člen 62

Uradna obvestila

Uradna obvestila v skladu s členom 61 se pošljejo generalnemu sekretariatu Sveta Evropske unije oziroma avstralskemu ministrstvu za zunanje zadeve in trgovino ali njunima naslednikoma.

Člen 63

Območje uporabe

Ta sporazum se uporablja na eni strani na ozemljih, na katerih se uporabljata Pogodba o Evropski uniji in Pogodba o delovanju Evropske unije ter v skladu s pogoji iz teh pogodb, ter na drugi strani na ozemlju Avstralije.

Člen 64

Verodostojna besedila

Ta sporazum je sestavljen v dveh izvodih v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, hrvaškem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna.

Съставено в Манила на седми август две хиляди и седемнадесета година.

Hecho en Manila el siete de agosto de dos mil diecisiete.

V Manile dne sedmého srpna roku dva tisíce sedmnáct.

Udfærdiget i Manilla den syvende august to tusind og sytten.

Geschehen zu Manila am siebten August zweitausendsiebzehn.

Kahe tuhande seitsmeteistkümnenda aasta augustikuu seitsmendal päeval Manilas.

Έγινε στη Μανίλα, στις επτά Αυγούστου δύο χιλιάδες δεκαεπτά.

Done at Manila on the seventh day of August in the year two thousand and seventeen.

Fait à Manille, le sept août deux mille dix-sept.

Sastavljeno u Manili sedmog dana kolovoza dvije tisuće sedamnaeste godine.

Fatto a Manila, addì sette agosto duemiladiciassette.

Manilā, divi tūkstoši septiņpadsmitā gada septītajā augustā.

Priimta du tūkstančiai septynioliktų metų rugpjūčio septintą dieną Maniloje.

Kelt Manilában, a kétezer-tizenhetedik év augusztus havának hetedik napján.

Magħmul f'Manila fis-seba' jum ta' Awwissu fis-sena elfejn u sbatax.

Gedaan te Manilla, zeven augustus tweeduizend zeventien.

Sporządzono w Manili dnia siódmego sierpnia roku dwa tysiące siedemnastego.

Feito em Manila, em sete de agosto de dois mil e dezassete.

Íntocmit la Manila la șapte august două mii șaptesprezece.

V Manile sedemnásteho augusta dvetisíc sedemnášť.

V Manili, dne sedmega avgusta leta dva tisoč sedemnajst.

Tehty Manilassa seitsemäntenä päivänä elokuuta vuonna kaksituhattaseitsemäntoista.

Som skedde i Manila den sjunde augusti år tjugohundrasjutton.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

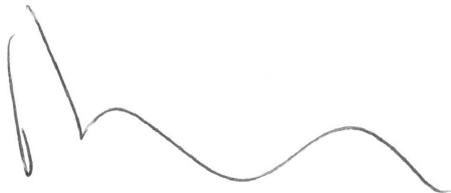
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

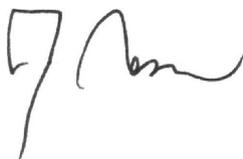
Pour la République française

Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

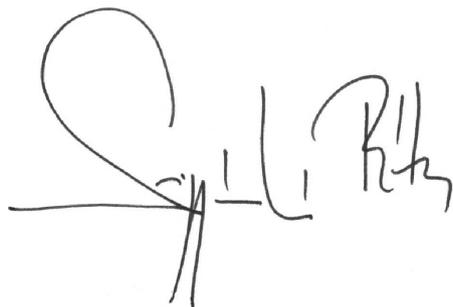
Lietuvos Respublikos vardu

Pour la Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

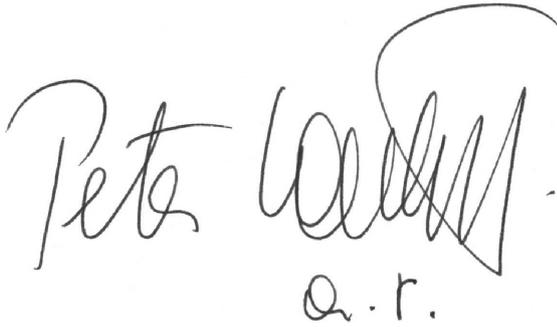
Għar-Repubblika ta' Malta

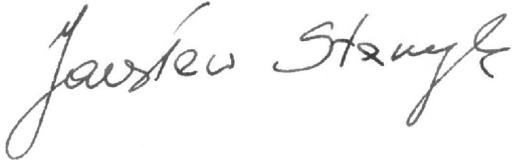
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Peter W.
Q. r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Jawisław Stawnyk

Pela República Portuguesa

Nuno Brito

Pentru România

L. Odobercu

Za Republiko Slovenijo

Janez P.

Za Slovenskú republiku

J.

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

P.

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейския съюз

Por la Unión Europea

Za Evropskou unii

For Den Europæiske Union

Für die Europäische Union

Euroopa Liidu nimel

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση

For the European Union

Pour l'Union européenne

Za Evropsku uniju

Per l'Unione europea

Eiropas Savienības vārdā –

Europos Sąjungos vardu

Az Európai Unió részéről

Għall-Unjoni Ewropea

Voor de Europese Unie

W imieniu Unii Europejskiej

Pela União Europeia

Pentru Uniunea Europeană

Za Európsku úniu

Za Evropsko unijo

Euroopan unionin puolesta

För Europeiska unionen

For Australia